

Cvičení: Skalární součin

1. V je reálný prostor se skalárním součinem. Ukažte, že $\|x\| = \|y\|$ implikuje $\langle x + y, x - y \rangle = 0$. Geometrický význam? Komplexní případ?
2. Ukažte, že v prostoru se skalárním součinem platí, že $\|x_n\| \rightarrow \|x\|$ a $\langle x_n, x \rangle \rightarrow \langle x, x \rangle$ implikuje, že $x_n \rightarrow x$.
3. Ukažte, že v prostoru se skalárním součinem platí

$$x \perp y \iff \|x + \alpha y\| = \|x - \alpha y\| \text{ pro všechna } \alpha \in \mathbb{C}.$$

4. V prostoru se skalárním součinem dokažte Appoloniovu identitu:

$$\|z - x\|^2 + \|z - y\|^2 = \frac{1}{2}\|x - y\|^2 + 2\|z - \frac{1}{2}(x + y)\|^2.$$

5. V prostoru $H = l^2$ stanovte $\|(2^{-n/2})_{n=1}^\infty\|$, $\|(1/n)_{n=1}^\infty\|$.
6. V je prostor se skalárním součinem. Ukažte, že každý vektor je jednoznačně určen skalárními součiny s prvky lineární báze.
7. Ať H je Hilbertův prostor nekonečné dimenze. Ukažte, že H obsahuje podprostor V tak, že $V \neq H$ a přitom $V^\perp = \{0\}$. Návod: Volte $V = \text{Ker } f$, kde f je nespojitý funkcionál na H .
8. Pro data $((x_i, y_i), z_i)_{i=1, \dots, m}$ (vše reálná čísla) nalezněte funkci dvou proměnných, $ax + by$, nejlépe aproximující data ve smyslu metody nejmenších čtverců.
9. Ukažte, že množina

$$M = \{y = (\nu_j)_{j=1}^n \mid \sum_{j=1}^n \nu_j = 1\}$$

v \mathbb{C}^n je uzavřená a konvexní. Nalezněte její element s minimální normou.

10. Nechť (e_n) je ortonormální báze Hilbertova prostoru H . Ukažte, že pro všechna $x, y \in H$ platí

$$\langle x, y \rangle = \sum_n \langle x, e_n \rangle \overline{\langle y, e_n \rangle}.$$

11. Pro $f \in L^2(0, 2\pi)$ platí

$$f(t) = \frac{a_0}{2} + \sum_{n=1}^{\infty} a_n \cos nt + b_n \sin nt.$$

Stanovte $\|f\|^2$.

12. Ukažte, že $(e^{2\pi ikt} \mathbf{1}_{(l, l+1)})_{k, l \in \mathbb{Z}}$ je ortonormální báze prostoru $L^2(\mathbb{R})$. (Zde $\mathbf{1}_M$ označuje charakteristickou funkci množiny M .)

13. V je prostor se skalárním součinem. Ukažte, že pro nenulové vektory $x, y \in V$ platí:

$$\|x - y\| = \left\| \frac{\|y\|}{\|x\|}x - \frac{\|x\|}{\|y\|}y \right\|,$$

a tedy také

$$\|x + y\| = \left\| \frac{\|y\|}{\|x\|}x + \frac{\|x\|}{\|y\|}y \right\|.$$

Jaký mají rovnosti geometrický význam?

14. Nechť V je lineární prostor a zobrazení $[\cdot, \cdot] : V \times V \rightarrow \mathbb{C} (\mathbb{R})$ splňuje pro všechna $x, y, z \in V$, $\alpha \in \mathbb{C} (\mathbb{R})$:

- (a) $[x, y] = \overline{[y, x]}$,
- (b) $[\alpha x, y] = \alpha[x, y]$,
- (c) $[x + y, z] = [x, z] + [y, z]$,
- (d) $[x, x] \geq 0$.

Potom pro každé $x, y \in V$ platí

$$|[x, y]| \leq [x, x]^{1/2}[y, y]^{1/2}.$$

(Tedy Schwarzova nerovnost platí i v případě, kdy součin na V je pouze pozitivně *semidefinitní*.) Návod: Pro $[x, x] = [y, y] = 0$ ukažte, že $[x + y, x + y] = 0$, $[x - y, x - y] = 0$ (zkoumejte jejich součet). Přímo z první rovnosti dostanete $\operatorname{Re}[x, y] = 0$. Je-li V komplexní, použijte první rovnost ještě pro $x := x, y := iy$.